

ఒట్టు ప్రశ్నల సంఖ్య : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ఒట్టు ముద్రిత పుటల సంఖ్య : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

సంకేత సంఖ్య : **458-L (RS)**

Code No. : **458-L (RS)**

డి.ఎల్.ఎడ్. ద్వితీయ వರ್ష

D.El.Ed. SECOND YEAR

కలికేయన్న అనుకూలీసువుడు — విజ్ఞాన

(ఐచ్ఛిక విషయ)

FACILITATING LEARNING — SCIENCE

(**OPTIONAL**)

(తేలుగు భాషాంతర)

(Telugu Version)

(పరిష్కృత పఠ్యవస్తు)

(**Revised Syllabus**)

దినాంక : 11. 01. 2020]

Date : 11. 01. 2020]

సమయ : బీకగ్గే 10.00 రింద మధ్యాహ్న 1.00 రవరేగే]

[గరిష్ఠ అంకగళు : 60

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[Max. Marks : 60

అభ్యర్థియ నోందణి సంఖ్య

Register Number of the Candidate

భాగము - I

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు పర్యాయ జనాబులివ్వడమెనది. ఏదేని సరెన ఒక జనాబును మాత్రం ఎన్నుకుని రాయండి. ప్రశ్నలన్నియూ తప్పనిసరి : $10 \times 1 = 10$

1. ఈ కింది ఏ ప్రకృతి భీభతనం నిర్ణీతమెన ఆరంభం మరియు అంత్యాన్ని కలిగియుండదు
(A) చండమారుతం (B) భూకంపం
(C) జ్వాలాముఖి (అగ్నిపర్వతం) (D) క్షామం
2. విస్తారమెన వెజ్జానిక జ్ఞాన వికాసానికి కారణంకాని మానవ మూల గుణం ఇది
(A) కారణీకరించడం (B) ధార్మికత
(C) అంతరదృష్టి (D) కఠిణమెన పరిశ్రమ
3. గాలిలో ఆమ్లజనిగలదు అని తెల్పిన విజ్ఞాని/శాసజ్ఞుడు
(A) మెండలీన్ (B) గ్రేగర్ మెండల్
(C) జోసెఫ్ ప్రెస్ట్లే (D) మేరి క్యూరి

D.El.Ed. - II (RS)

4013

[Turn over

4. ఉపాధ్యాయుల నెపుణ్యం లేదా కార్యవిధానాన్ని చేయునపుడు విద్యార్థులు గమనిస్తారు. ఈ విధానం
- (A) ప్రదర్శన (B) గుంపు చర్చ
(C) మెదడుకు మేత (D) ఉపన్యాసం
5. 'నీటియొక్క సుస్థిర ఉపయోగం' అను పరికల్పనను కల్పించుటకు ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులతో కింది ఏ ప్రదేశానికి వెళ్ళాలి
- (A) జలపాతం (B) నది
(C) వ్యర్థనీటి సంస్కరణ కేంద్రం (D) జలవిద్యుత్ స్థావరం
6. అభ్యసనం గరిష్టంగా కలిగెడి సందర్భం
- (A) ఆలకించుట ద్వారా (B) ప్రత్యక్ష అనుభవం ద్వారా
(C) వీక్షించుట ద్వారా (D) సంభాషణల ద్వారా
7. వాయు స్థితి నుండి ద్రవరూప స్థితికి మార్పుచెందెడి ప్రక్రియ
- (A) ద్రవీభవనము (B) కరుగుట
(C) ఆవిరగుట (D) ఉత్పతనము
8. తామర పువ్వు నీటిపై తేలుతుంది ఎందుకనగా
- (A) అది తక్కువ బరువుగల్గివుంది (B) దాని ఆకులు మెనం పూతతోపుంటాయి
(C) దాని ఆకులు వెడల్పైనవి (D) దానిలో గాలిగదులుంటాయి
9. నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనానికి ఒక ఉదాహరణ
- (A) విద్యార్థి వార్షిక సాధనను గ్రేడింగ్ చేయుట
(B) యూనిట్ పరీక్ష
(C) తరగతి అభ్యసన ప్రక్రియలో వెనువెంటనే అభిప్రాయం తెల్పుట
(D) వార్షిక పరీక్ష
10. స్వీయ మూల్యాంకనానికె విద్యార్థులు ఉపయోగించదగు సాధనం
- (A) KWL గ్రీడ్ (B) యూనిట్ టెస్ట్
(C) రేటింగ్ స్కేలు (D) పర్ ఫోమేన్స్

భాగము - II

కింది ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు జవాబును క్లుప్తంగా అరపేజీకి మించకుండా రాయండి : $5 \times 2 = 10$

11. విజ్ఞాన తరగతిలో విద్యార్థులకు కుతూహలం మరియు సృజనాత్మకతను పెంపొందించుటకు తలా ఒక సన్నివేశాన్ని తెల్పండి.
12. 'దహన క్రియకు ఆప్లుజని అవసరం' అనుటను సరళమైన ప్రయోగం ద్వారా ఎలా వివరించగలరు ?

13. చేపలు తమ ఆవాసాలకు పరిణామకారిగా పొందికచేసుకోడానికి వాటి దేహాలలోగల మార్పులను తెల్పండి.
14. “అన్వేషణ ఒక అభ్యసనా ప్రక్రియ” మార్గదర్శక అన్వేషణ పద్ధతి కలిగియుండేది ఏవేని నాలుగు అంశాలను పట్టిచేయండి.
15. ‘జీవిలో వెవిధ్యం’ అను పాఠం నేర్పుటకు విద్యార్థులను అభ్యసనంలో ఎలా లీనంచేయగలరు ?
16. ఒక ఉత్తమమైన సంపన్నులం యొక్క నాలుగు లక్షణాలను తెల్పండి.
17. తేలుట మరియు మునుగుట - ఈ పాఠాన్ని నేర్పుటకు మీ స్థానిక పరిసరంలో దొరికేడి నాలుగు వస్తువుల పేర్లు రాయండి.
18. ‘శక్తి మూలాలు’ ఈ పాఠానికి ఒక లక్ష్యాత్మక ప్రశ్నను రాయండి.

భాగము - III

కింది ప్రతి ప్రశ్నకు పర్యాయ ప్రశ్న ఇవ్వడమైనది వాటిలో (a) లేదా (b) లలో ఒకదానికి మాత్రం జవాబు రాయండి. జవాబు ఒక పేజీకి మించరాదు : $8 \times 5 = 40$

19. a) పరిణామకారియైన విజ్ఞానపు బోధన ద్వారా విద్యార్థులలో ఈ కింది ఏ విలువలను పెంపొందించుటకు వీలుగలదు అని ఎలా సమర్థించుకోగలరు ?
 - i) నమ్మకము మరియు నీతియుక్తము
 - ii) పట్టదలలో పనిచేయుట

లేదా

- b) ‘సహజ ఎరువులద్వారా పండిన పంటలను సేవించుట వలన మంచి ఆరోగ్యం మరియు శరీర గట్టదనాన్ని పొందగలము’ ఈ నిర్వచనాన్ని సరైన ఉదాహరణతో వివరించండి.
20. a) ఆహారంలో పిండి పదార్థం (Starch) గలదని కనుగొనుటకు ప్రయోగాన్ని ఎలా ఏర్పరచగలరు ? ఈ ప్రయోగం ద్వారా విద్యార్థులలో ఎటువంటి ప్రక్రియా నెపుణ్యాలను పెంపొందించ వచ్చును ?

లేదా

- b) ‘సస్యాలు శ్వాసిస్తాయి’ ఈ సత్యాంశాన్ని తరగతిలో ప్రదర్శించుటకు ప్రయోగాన్ని ఎలా చేయగలరు ? ఈ ప్రయోగం ద్వారా విద్యార్థులలో పెంపొందింపదగు రెండు ప్రక్రియా నెపుణ్యాలు పట్టిచేయండి.
21. a) NCF - 2005 ప్రకారం ప్రాథమిక పాఠశాల దశలో విజ్ఞానం బోధనయొక్క లక్ష్యాలు మరియు ఉద్దేశాలను పట్టి చేయండి.

లేదా

- b) గుంపు చర్చా విధానంలో ఉపాధ్యాయ, విద్యార్థుల పాత్రలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

22. a) నిర్మాణవాద మార్గర్థక సూత్రాలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

లేదా

b) అభ్యసనా సమస్యలు గల విద్యార్థులకు భౌతిక పరిసరం మరియు అభ్యసనా సామగ్రి మార్పులను ఎలా రూపించగలరు ?

23. a) 'పస్తువులను-వేరుచేయుట' అను పాఠానికి పరిశోధించుట మరియు విస్తరించుట ఈ దశలకు కృత్యాలను ఎలా విన్యాసపరచగలరు ?

లేదా

b) 'నీటి సంరక్షణ' ఈ పాఠానికి విస్తరించుట మరియు మూల్యాంకనం దశలకు కృత్యాలను ఎలా సమకూర్చగలరు ?

24. a) గ్రామీణ ప్రదేశ పాఠశాల విజ్ఞాన అధ్యాపకులుగా 'ద్రవాల స్థితులు' అను పాఠాన్ని పరిణామాత్మకంగా బోధించుటకు మీరు సూచించు స్థానిక సంపన్నులాలేవి ? వాటిని ఎలా ఉపయోగించుకోగలరు ?

లేదా

b) ఒక ఉపాధ్యాయుడిగా ప్రాథమికోన్నత పాఠశాల విజ్ఞాన పాఠ్యపుస్తకాన్ని ఎలా విమర్శనాత్మకంగా విశ్లేషించగలరు ?

25. a) విజ్ఞాన అభ్యసనంలో విద్యార్థియొక్క ప్రగతిని నివేదించునపుడు ఉపయోగించుకోదగు మీతీయాలు లేదా డెమన్‌షన్లను విశేషించి రాయండి.

లేదా

b) వెన్ చిత్రం సాయంతో ప్రాణులను వాటి ఆహారపు అలవాట్ల ఆధారంగా ఎలా వర్గీకరించగలరు ?

26. a) నిర్మాణాత్మక మూల్యాంకనం యొక్క వివిధ తంత్రాలను పట్టిచేసి, వాటిలో ఏవేని రెండు తంత్రాలను సంక్షిప్తంగా వివరించండి.

లేదా

b) 'పట్టు పురుగు జీవిత చక్రం' అను పాఠానికి మీ విజ్ఞాన దినచరి పుస్తకంలో నమోదులను ఎలా నిర్వహించెదరు ?